

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 509/2023-44

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], t. č. [REDACTED], zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Peter Peružek, s.r.o., Hollého 20, Hlohovec, proti postupu Okresného súdu Topoľčany v konaní sp. zn. 3T/10/2017 (od 1. júna 2023 Okresného súdu Nitra v konaní sp. zn. TO-3T/10/2017) takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Topoľčany v konaní sp. zn. 1Tk/1/2017 (od 1. júna Okresného súdu Nitra v konaní sp. zn. TO-3T/10/2017) **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Nitra **prikazuje**, aby v konaní sp. zn. TO-3T/10/2017 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie **700 eur**, ktoré mu **je** Okresný súd Nitra **povinný** vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Okresný súd Nitra **je povinný** zaplatiť trovy konania **442,38 eur** právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevychováje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. marca 2023 a doplnenou podaním ustanoveného právneho zástupcu z 31. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Topoľčany/Okresného súdu Nitra v konaní sp. zn. 3T/10/2017/ TO-3T/10/2017. Navrhuje, aby ústavný súd prikázal Okresnému súdu Nitra v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov, aby sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie 2 000 eur a náhradu trov konania.

2. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. III. ÚS 509/2023-27 z 23. novembra 2023 ju prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

3. S účinnosťou od 1. júna 2023 nastali viaceré zmeny v organizácii všeobecných súdov, ich príslušnosti a obvodov (tzv. nová súdna mapa). Podľa § 181 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov prechádza od 1. júna 2023 aj výkon súdnictva z Okresného súdu Topoľčany na Okresný súd Nitra.

II.

Skutkové východiská a argumentácia sťažovateľa

4. Na sťažovateľa bola 28. júna 2017 podaná obžaloba Okresnou prokuratúrou Topoľčany pre spáchanie prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 a 3 písm. b) Trestného zákona. Okrem chronológie úkonov v napadnutom konaní sťažovateľ uviedol, že neinicioval konania, resp. také postupy, ktoré by znemožnili Okresnému súdu Topoľčany bez zbytočných prietáhov dospieť k meritórnemu rozhodnutiu. Sťažovateľ síce využil možnosť podať námietky, resp. žiadosť o prerokovanie veci po zmene senátu, ale ide o jeho právo.

5. Sťažovateľ uviedol, že napadnuté konanie predstavuje trestnú vec tvoriacu štandardnú a stabilnú súčasť rozhodovacej činnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdov, a preto ju nemožno považovať za právne zložitú. Sťažovateľ ako obžalovaný svojím správaním nepredĺžil napadnuté konanie a konštatoval, že rozhodujúcimi faktormi, ktoré mali negatívny vplyv na plynulosť postupu v napadnutom konaní, bola nečinnosť Okresného súdu Topoľčany a predovšetkým jeho neefektívny postup. Okresný súd Topoľčany nevykonáva žiadne úkony smerujúce k meritórnemu rozhodnutiu, keďže od doručenia obžaloby nenariadil ani jedno pojednávanie. Okresný súd Topoľčany mal možnosť v primeranej lehote túto vec naštudovať a skončiť ju do niekoľkých mesiacov, resp. do jedného roka. Podľa názoru sťažovateľa preto nie je možné akceptovať, aby Okresný súd Topoľčany študoval trestný spis viac ako šesť rokov.

6. Okresný súd Topoľčany necháva sťažovateľa takmer 6 rokov v právnej neistote, keďže v tejto trestnej veci stále nebolo právoplatne rozhodnuté vo veci samej. Podľa názoru sťažovateľa

už samotné trvanie napadnutého konania z ústavnoprávneho hľadiska je neakceptovateľné, ničím neospravedlňiteľné a nepochybne signalizuje, že v ňom nedošlo k naplneniu účelu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorým je odstránenie právnej neistoty účastníka konania.

III.

Vyjadrenia účastníkov konania

7. Okresný súd Nitra vo svojom vyjadrení okrem chronológie úkonov v napadnutom konaní uviedol, že doteraz skončeniu tejto veci bránili nedoručené súdne spisy, ktoré boli žiadané z iných súdov. Zároveň aj skutočnosť, že v tejto veci došlo opakovane k zmene zákonného sudcu (z dôvodu odchodu sudkyne na krajský súd a následne z dôvodu odchodu druhej sudkyne na materskú dovolenku), pričom pri každej z týchto zmien sťažovateľ nesúhlasil s pokračovaním v hlavnom pojednávaní a žiadal ho vykonať odznova.

8. V replike sťažovateľ konštatoval, že vyjadrenie Okresného súdu Nitra nevyvrátilo tvrdenia uvedené v ústavnej sťažnosti a len potvrdilo skutočnosti, ktoré sťažovateľ uviedol v ústavnej sťažnosti. Zároveň nie je možné vyčítať sťažovateľovi, keď po zmene senátu, resp. zákonného sudcu žiadal o prejednanie tejto veci odznova. Je právom obžalovaného, aby o vine a treste rozhodol ten zákonný sudca, ktorý aktuálne uvedenú vec prejednáva.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

IV.1. Všeobecné judikatórne východiská:

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

10. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako tak aj pri práve na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 10/98, I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, I. ÚS 89/02, I. ÚS 47/03, IV. ÚS 205/03, IV. ÚS 535/2013, I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, II. ÚS 22/96, II. ÚS 48/96, I. ÚS 92/97, I. ÚS 10/98, IV. ÚS 535/2013, I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). V trestných veciach k nastoleniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu o vine, resp. nevine obžalovaného a na tento výrok nadväzujúcimi ďalšími výrokmi nastoľujúcimi práva a povinnosti (IV. ÚS 536/2021, IV. ÚS 358/2022, IV. ÚS 103/2023).

11. V trestných veciach je cieľom čl. 6 ods. 1 dohovoru zabezpečiť to, aby obvinená osoba nebola príliš dlho obvinená a aby sa o tomto obvinení rozhodlo (rozsudok ESLP vo veci Wemhoff proti Nemecku z 27. 6. 1968, sťažnosť č. 2122/64, bod 18). Toto právo je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podmieňuje priamo spravodlivý charakter konania tým, že zabraňuje strate dôkazov alebo oslabeniu ich dôkaznej hodnoty. Bráni tiež tomu, aby obvinený bol príliš dlho vystavený zásahom do svojich práv a slobôd a neistote o svojom osude (Wemhoff proti Nemecku z 27. 6. 1968). Posudzované obdobie začína v zásade vtedy, keď je osoba obvinená (Neumeister proti Rakúsku z 27. 6. 1968, sťažnosť č. 1936/63, bod 18), ale, zohľadňujúc okolnosti prípadu, môže začať aj skôr, napr. zadržaním (už citovaný Wemhoff, bod 19) a končí oslobodením alebo odsúdením (už citovaný Wemhoff, bod 18, König proti Spolkovej republike Nemecko z 28. 6. 1978, séria A, § 98). Osobitne z dôvodu predmetu trestného konania, ktorým je rozhodovanie o trestnoprávnej zodpovednosti sťažovateľa, sa primeraná lehota na konanie v trestných veciach v dôsledku mimoriadne citel'ného zásahu do sféry osobných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený, musí posudzovať prísnejšie (Bagetta proti Taliansku z 25. 6. 1987, II. ÚS 32/03, III. ÚS 183/05, III. ÚS 411/2021).

12. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04, I. ÚS 398/2016) ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v napadnutom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07).

IV.2. Posúdenie veci:

13. V prípade kritéria právna a faktická (skutková) zložitost' veci ústavný súd uvádza, že sťažovateľ je trestné stíhaný za spáchanie prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 a 3 písm. b) Trestného zákona, ktorou mal spôsobiť škodu 300 eur. Z tohto dôvodu ústavný súd súhlasí s konštatovaním sťažovateľa, že napadnuté konanie predstavuje vec tvoriacu štandardnú agendu súdov, nijako sa nevymykajúcu ich bežnej rozhodovacej činnosti. Napokon skutočnosť, že by táto vec bola právne, resp. fakticky (skutkovo) zložitá, netvrdil ani Okresný súd Nitra.

14. Správanie strany je druhým kritériom pri rozhodovaní, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom.

15. Ústavný súd uvádza, že pojednávania nariadené na 27. september 2017 a 30. november 2022 boli preročené na iný termín z dôvodu kolízie s iným pojednávaním u sťažovateľa vzhľadom na jeho opakovanú trestnú činnosť (pozri bod 23), čím došlo k oddialeniu vydania rozhodnutia vo veci samej.

16. Okresnému súdu Topoľčany bol 6. novembra 2017 doručený návrh sťažovateľa na odňatie a prikázanie veci Okresnému súdu Pezinok. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. novembra 2017 bolo rozhodnuté tak, že sa Okresnému súdu Topoľčany táto vec neodníma.

17. V rámci odvolacieho konania sťažovateľ podal návrh na vylúčenie všetkých trestných sudcov krajského súdu z rozhodovania v tejto veci. Z tohto dôvodu bol zrušený termín verejného zasadnutia nariadeného na 25. jún 2020, na ktorom mali byť prejednané odvolania sťažovateľa aj okresnej prokuratúry podaných proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany z 30. septembra 2019.

Uznesením najvyššieho súdu z 22. júla 2020 bolo rozhodnuté, že táto vec sa neodníma ani krajskému súdu.

18. Na výzvu Okresného súdu Topoľčany z 5. novembra 2020 v zmysle § 277a ods. 1 Trestného poriadku sťažovateľ mailom zo 16. novembra 2020 oznámil, že žiada vykonať pojednávanie znova (podaním zo 17. novembra 2020 rovnakú skutočnosť oznámil Okresnému súdu Topoľčany aj obhajca sťažovateľa) vzhľadom na pridelenie tejto veci novej samosudkyni. Na výzvu Okresného súdu Topoľčany z 30. septembra 2021 v oznámení zo 7. októbra 2021 prostredníctvom obhajcu sťažovateľ opätovne požiadal o vykonanie pojednávania znova (podaním z 11. októbra 2020 rovnakú skutočnosť oznámil Okresnému súdu Topoľčany aj priamo sťažovateľ) vzhľadom na pridelenie tejto veci ďalšej samosudkyni.

19. V napadnutom konaní sťažovateľ teda využíval svoje procesné oprávnenia (návrh na odňatie a prikázanie veci inému súdu, návrh na vylúčenie všetkých trestných sudcov krajského súdu z rozhodovania v tejto veci, podanie odvolaní proti meritórnym prvostupňovým rozhodnutiam, žiadosti o opätovné vykonania dokazovania). Ústavný súd zároveň pripomína svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej využitie možností daných strane trestného konania zákonom spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy (napr. I. ÚS 31/01). Využitím svojich práv sťažovateľ teda neprispel svojim správaním k zbytočným prietahom v tejto veci, avšak musel si byť vedomý toho, že tým, prirodzene, dochádza k oddialeniu právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Ústavný súd na tieto skutočnosti prihliadol pri určení výšky finančného zadost'učinenia sťažovateľovi.

20. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup Okresného súdu Topoľčany/Okresného súdu Nitra v napadnutom konaní. Ústavný súd zistil, že jeho postupom v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, pričom plynulému postupu nebránila žiadna zákonná prekážka (II. ÚS 3/00, III. ÚS 46/04).

21. Ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie prebieha skoro 7 rokov a dosiaľ nie je právoplatne skončené.

22. Z vyžiadaného súdneho spisu vyplýva, že v priebehu roka 2017 bol Okresný súd Topoľčany aktívny a konal efektívne, pričom sa aj vykonali pojednávania nariadené na 18. október 2017 a 29. november 2017. Procesná aktivita súdu zreteľne ustala v priebehu roka 2018 a v prvej polovici roka 2019 (na pojednávaní, ktoré sa konalo 30. septembra 2019 bol vyhlásený meritórný rozsudok) a následne aj v období od novembra 2020 (vrátenie spisu Okresnému súdu Topoľčany odvolacím súdom) až do apríla 2024 (v tomto období sa vykonali pojednávania nariadené na 9. marec 2022, 20. apríl 2022, 20. marec 2024 a 3. apríl 2024), keď prakticky čakal na odpovede na svoje žiadosti o zapožičanie súdnych spisov iných súdov, na ktorých prebiehali alebo prebiehajú ďalšie trestné konania proti sťažovateľovi, prípadne dopytoval iné súdy o oznámenie stavu trestných konaní vedených proti sťažovateľovi, resp. o zaslanie listín zo súdnych spisov iných súdov. Z tohto dôvodu sa nenariad'ovali pojednávania alebo niektoré pojednávania boli preročené alebo odročené (nariadené na 20. apríl 2022, 29. jún 2022, 28. september 2022) z dôvodu, že sa z rôznych dôvodov nepodarilo pripojiť súdne spisy iných súdov.

23. Proti sťažovateľovi bolo/je totiž vedených viacero trestných konaní (napr. na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 3T/151/2016 a sp. zn. 1T/7/2019, na Okresnom súde Galanta pod sp. zn.

0T/55/2017, na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 15T/26/2017, sp. zn. 0T/243/2019, sp. zn. 3T/13/2019 a sp. zn. 10Tk/1/2021, na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 1T/47/2017 a sp. zn. 1T/63/2019, na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 2T/14/2016 a sp. zn. 2T/15/2020 a na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 4T/66/2017).

24. Okresný súd Topoľčany prvým rozsudkom z 30. septembra 2019 uznal sťažovateľa vinným zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 a 3 písm. b) Trestného zákona. Upustil od uloženia súhrnného trestu podľa § 42 Trestného zákona, pretože trest uložený trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 0T/55/2017 z 9. marca 2017 považoval za dostatočný na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a. Po vykonaní úkonov súvisiacich s odvolaniami podanými proti rozsudku z 30. septembra 2019 sťažovateľom (do výroku vine aj treste) a okresnou prokuratúrou (do výroku o treste) bol 9. januára 2020 predložený súdny spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaniach strán trestného konania. Väčšinu roka 2020 prebiehalo odvolacie konanie na krajskom súde (aj z dôvodov uvedených v bode 17, ktorý uznesením z 1. októbra 2020 zrušil prvý rozsudok a vec vrátil Okresnému súdu Topoľčany na ďalšie konanie.

25. Druhým rozsudkom už Okresného súdu Nitra z 3. apríla 2024 bol podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona zrušený rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/66/2017 z 22. februára 2022, právoplatným vo výroku o vine 27. apríla 2022 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/66/2017 zo 14. februára 2023, právoplatným vo výroku o treste 12. apríla 2023, a to vo výrokoch o vine a treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zároveň bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 a 3 písm. b) Trestného zákona v prípade jedného z dvoch skutkov aj formou spolupáchatel'stva podľa § 20 Trestného zákona v znení účinnom do 31. júla 2019. Bol mu uložený úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Proti druhému rozsudku podal opätovne odvolanie sťažovateľ (do výroku o vine a treste) aj okresná prokuratúra (do výroku treste).

26. Ústavný súd v postupe Okresného súdu Topoľčany/Okresného súdu Nitra neidentifikoval obdobie neodôvodnenej nečinnosti. Okresný súd Topoľčany (aj krajský súd) konali promptne a bez priet'ahov aj pri vyhodnocovaní neodôvodnených a bezpredmetných procesných podaní sťažovateľa (pozri body 16 a 17).

27. Ústavný súd uvádza, že postup Okresného súdu Topoľčany/Okresného súdu Nitra bol determinovaný viacnásobnou trestnou činnosťou sťažovateľa premietajúcou sa do početných trestných konaní vedených na rôznych okresných súdoch (pozri bod 23). Namiesto vykonávania úkonov smerujúcich k meritórnemu rozhodnutiu Okresný súd Topoľčany/Okresný súd Nitra v prevažnej väčšine zabezpečoval (aj opakovane) súdne spisy iných súdov, resp. ich dopytoval, či dané trestné konanie sťažovateľa je právoplatne skončené, z dôvodu zistenia možného splnenia zákonných podmienok na uloženie úhrnného trestu, prípadne súhrnného trestu. Tieto subjektívne dôvody na strane sťažovateľa (opakovane páchaná trestná činnosť) sťažovali postup Okresného súdu Topoľčany/Okresného súdu Nitra v zásade od začiatku napadnutého konania.

28. Ústavný súd však poukazuje na dôvody, pre ktoré krajský súd zrušil prvý rozsudok Okresného súdu Topoľčany. Pojednávanie z 30. septembra 2019 bolo totiž vykonané v neprítomnosti sťažovateľa, ktorý si 9. septembra 2019 prevzal predvolanie, čím bola u neho zachovaná zákonná lehota. V čase vykonania daného pojednávania nemal zvoleného alebo ustanoveného obhajcu,

hoci bol vo výkone nepodmienečného trestu odňatia slobody vzhľadom na jeho skoršie odsúdenie, t. j. išlo o prípad povinnej obhajoby. Týmto došlo k porušeniu práva sťažovateľa na obhajobu, hoci v čase vyhlásenia prvého rozsudku Okresný súd Topoľčany nemal informáciu, že sťažovateľ bol vo výkone nepodmienečného trestu odňatia slobody. Z dôvodu tohto závažného procesného pochybenia Okresného súdu Topoľčany preto možno hovoriť o jeho neefektívnej činnosti, pričom krajský súd už meritórne nerozhodoval o odvolaniach strán trestného konania. Ďalší priebeh napadnutého konania ešte väčšmi komplikovali zmeny samosudkýň, keďže od októbra 2021 sa opätovne vykonávalo dokazovanie (pozri bod 18) a v konečnom dôsledku aj vyčkávanie na právoplatné skončenie konania vedeného na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 4T/66/2017.

29. Ústavný súd poukazuje aj na nesústredenú činnosť Okresného súdu Topoľčany/Okresného súdu Nitra, keď opätovne vo veci samej rozhodol až po skoro 12 mesiacoch od právoplatného skončenia konania na Okresnom súde Trenčín sp. zn. 4T/66/2017, aj keď pojednávanie nariadené na 28. február 2024 bolo preročené na podklade žiadosti obhajcu sťažovateľa z dôvodu kolízie s pojednávaniami na inom súde. Ústavnému súdu nie zrejmé, z akého dôvodu Okresný súd Topoľčany/Okresný súd Nitra zisťoval, či konanie na Okresnom súde Trnava sp. zn. 10Tk/1/2021 je právoplatné skončené, čo oddialilo opätovné vydanie rozhodnutia vo veci samej. V druhom rozsudku sa totiž nenachádza žiadna zmienka o danom konaní Okresného súdu Trnava. Z vyžiadaného súdneho spisu vyplýva, že dané konanie Okresného súdu Trnava ani nie je dosiaľ právoplatné skončené, čo však zjavne nebránilo Okresnému súdu Nitra vydať druhý rozsudok.

30. Ústavný súd teda konštatuje, že dĺžka napadnutého konania bola ovplyvnená už uvedenou neefektívnou a nesústredenou činnosťou Okresného súdu Topoľčany/Okresného súdu Nitra. Aj napriek skutočnostiam uvedeným v bode 27 ústavný súd dospel k záveru, že postupom Okresného súdu Topoľčany/Okresného súdu Nitra v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

31. Keďže napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd prikázal Okresnému súdu Nitra, aby v ňom konal bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

V.

Primerané finančné zadosťučinenie

32. Sťažovateľ žiadal o priznanie finančného zadosťučinenia 2 000 eur, keďže v dôsledku zbytočných prietahov v napadnutom konaní nebolo možné meritórne rozhodnúť, uzatvoriť jeho trestnú vec a týmto mu umožniť viesť život bez ťarchy toho, že je trestne stíhaný.

33. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

34. Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení jeho výšky ústavný súd musí zohľadniť konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä dĺžku napadnutého konania, povahu a rozsah práv sťažovateľa, ktoré boli

porušené, predmet konania a jeho význam pre sťažovateľa. V neposlednom rade ústavný súd prihliadol aj na skutočnosti uvedené v bodoch 15 až 18.

35. Na základe komplexného posúdenia uvedených kritérií dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľovi 700 eur podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku tohto nálezu). Ústavný súd zároveň nevyhovел časti ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ žiadal priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

36. Pri výpočte trov právneho konania ústavný súd vychádzal z ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

37. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2023 zodpovedá sume 208,67 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky, ktorým je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2022, ktorá bola vo výške 1 252 eur). Režijný paušál za každý priznaný úkon právnej služby vykonaný v roku 2023 predstavuje 12,52 eur.

38. Ústavný súd priznal právnomu zástupcovi sťažovateľa (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania 442,38 eur za 2 úkony právnej pomoci vykonané v roku 2023, t. j. prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom [§ 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky], podanie ústavnej sťažnosti [§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky] a dvakrát paušálnu náhradu hotových výdavkov v roku 2023 (bod 4 výroku tohto nálezu). Ústavný súd zároveň konštatuje, že nepriznal právnomu zástupcovi sťažovateľa odmenu a režijný paušál za repliku, pretože v nej neuviedol nové skutočnosti, ktoré by mali vplyv na rozhodnutie ústavného súdu vo veci samej (bod 5 výroku tohto nálezu).

39. Priznanú náhradu trov konania je Okresný súd Nitra povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (bod 4 výroku tohto nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2024

Robert Šorl
predseda senátu